

memo aan de gemeenteraad

aan de gemeenteraad
onderwerp Huidige stand van zaken derdelanders

van het college van burgemeester en wethouders
datum 9 april 2024
dossiernummer

DISCLAIMER:

De informatie in dit memo is gebaseerd op de stand van zaken van vrijdag 5 april. Omdat dit dossier zeer dynamisch is, kan de informatie bij lezen inmiddels zijn verouderd.

Samenvatting

Naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State op 17 januari 2024 is de tijdelijke bescherming van derdelanders van rechtswege beëindigd op 4 maart 2024.

Meerdere derdelanders zijn tegen het terugkeerbesluit van de IND in beroep gegaan en hebben in sommige gevallen voorlopige voorzieningen (vovo's) aangevraagd in afwachting van hun beroepszaak. Verschillende rechtbanken hebben voorlopige voorzieningen getroffen en inmiddels zijn er ook verschillende uitspraken in beroep gedaan, zowel in lijn met, als niet in lijn met de uitspraak van de Raad van State. Daarnaast heeft de rechtbank Amsterdam op 29 maart jl. prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Graag informeren we u over de huidige stand van zaken en het besluit om in Gouda op dit moment niet over te gaan tot uitplaatsing van derdelanders.

Doel

De raad informeren over de huidige stand van zaken met betrekking tot de derdelanders in Gouda.

1 Aanleiding

Op 2 april heeft de voorzieningenrechter van de Raad van State zes voorlopige voorzieningen getroffen in hoger beroep. Deze derdelanders mogen in afwachting van de antwoorden van het Hof van Justitie (en daarmee in afwachting van de behandeling van het hoger beroep) in Nederland blijven en behouden recht op opvang. Naar verwachting heeft het Hof van Justitie de vragen niet voor 4 maart 2025 beantwoord. Op die datum eindigt de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB), tenzij deze door de Raad van de Europese Unie wordt verlengd.

Deze uitspraak van de voorzieningenrechter van de Raad van State gaat over zes individuele zaken. Formeel betekent dit, dat andere derdelanders niet onder dit oordeel vallen. Opgemerkt dient te worden dat de vovo's in deze zes gevallen niet zijn getroffen op grond van de individuele omstandigheden van die gevallen, maar om het oordeel van het Hof van Justitie af te wachten op de vraag die alle derdelanders raakt, namelijk: vallen de derdelanders vanaf 4 maart 2024 nog onder de RTB?

Naar aanleiding van deze uitspraak is de staatsecretaris door de VNG en het Veiligheidsberaad gevraagd om een oordeel en handelingsperspectief voor gemeenten.

Op 3 april is een brief ontvangen van demissionair staatssecretaris Van der Burg waarin hij aangeeft dat de ingezette lijn gehandhaafd blijft, te weten dat derdelanders per 4 maart 2024 niet meer onder de RTB vallen en dus uit de opvang mogen worden gezet, tenzij een rechter anders heeft bepaald. De Staatssecretaris geeft tevens aan dat de opvang van onrechtmatig in Nederland verblijvende derdelanders tot eind mei 2024 wordt vergoed.

2 Aanvullende informatie

De brief van demissionair staatsecretaris Van der Burg heeft met name gevolgen voor gemeenten waar derdelanders verblijven die geen vovo hebben aangevraagd en ook geen asiel aanvraag hebben gedaan. In Gouda is dit niet aan de orde.

In de gemeentelijke opvang verblijven 12 derdelanders

2 personen hebben asiel aangevraagd

8 personen zijn in beroep gegaan en hebben een toegewezen vovo*

2 personen zijn in beroep gegaan en hebben een vovo aangevraagd

In de particuliere opvang verblijven 4 derdelanders

3 personen hebben asiel aangevraagd

1 persoon geeft aan asiel te hebben aangevraagd dit kan pas na 22 april bij de IND worden gevraagd ivm administratieve verwerking daar.

De 6 personen die asiel hebben aangevraagd vallen niet langer onder de RTB en verblijven op dit moment legaal in Nederland.

Volgens een strikte lezing van de brief van de Staatssecretaris zouden de 2 personen die nog geen toegewezen vovo hebben, uitgezet kunnen worden uit de gemeentelijke opvanglocatie.

Onderstaande punten in overweging nemende, is besloten niet over te gaan tot uitplaatsing van deze 2 personen:

- o Naar verwachting wordt er op zeer korte termijn uitspraak gedaan door de voorzieningenrechter.
- o Gelet op de laatste uitspraken is de verwachting dat de vovo's worden toegewezen.
- o Politie heeft aangegeven dat zolang de situatie onduidelijk is, zij geen capaciteit aan dit dossier beschikbaar willen stellen.
- o De Staatssecretaris is akkoord met opvang van illegalen tot eind mei 2024.

3 Financiële gevolgen

De Staatssecretaris schrijft dat de kosten voor opvang van derdelanders worden vergoed tot en met mei 2024 – ook indien zij daar onrechtmatig verblijven. Gemeenten kunnen hiervoor gebruik maken van de overschotten in de normbedragen. Indien deze niet toereikend zijn, kunnen de kosten onder de meerkostenregeling worden gedeclareerd.

Aangenomen mag worden dat voor derdelanders die op grond van een uitspraak van de rechter moeten worden opgevangen geldt, dat de kosten op de gebruikelijke wijze bij het Rijk gedeclareerd kunnen worden.

4 Afgestemd met

CJA, BMO, PFO

Bijlagen(n): 1. *Brief staatssecretaris Van der Burg van 3 april 2024*